

"Vrijwilliger"

Het treiterige geluid van de wekker wekt mij uit een diepe en veel te korte slaap. In mijn halfslaap ervaar ik een gevoel dat het midden houdt tussen plezierige opwinding en een vage angst en ik tast rond in mijn geestelijk domein om de oorzaak te achterhalen. Ineens beseft ik wat er vandaag gaat gebeuren en met enige tegenzin stap ik uit mijn bed.

Koffie, sigaret, douche, kortom, het gebruikelijke ochtendritueel volgt. Ik completeer de inhoud van mijn weekendtas en begeef mij richting auto. Terwijl ik de sleutel in het contact steek beseft ik dat met deze handeling ik het startsein geef voor een persoonlijk avontuur. Mijn gedachten gaan terug naar een alledaagse gebeurtenis, nu enkele weken geleden.

Een middag zoals zovele. Een collega loopt naar mijn bureau en ik kijk op van mijn werk. "Heb jij iets te doen op 18 en 19 juni?" Automatisch open ik mijn elektronische agenda en zoek de desbetreffende dagen op. Verbaasd constateer ik dat deze dagen in het weekend vallen en mijn argwaan is gelijk gewekt. Een uitleg volgt. De lokale scoutinggroep organiseert een weekend voor onze cliënten en is op zoek naar vrijwilligers. Mijn gevoel is verdeeld en ik vraag bedenktijd. Enerzijds wil ik graag deze uitdaging aangaan. Anderzijds zie ik er enorm tegenop.

Terwijl ik die middag naar huis rijdt, overdenk ik mijn opties. Ondanks dat ik alweer twee jaar als ICT-er in deze sector werk, blijf ik de omgang met cliënten als moeizaam ervaren en weet me vaak geen houding te geven. Ik beseft me dat het vooral onbekendheid is die mij afhoudt van een open houding waardoor elk contact met deze groep nogal stroef verloopt. Hier dient zich gelegenheid aan om mezelf te overwinnen. Ik aarzel niet langer en thuisgekomen zeg ik mijn medewerking toe.

Nu is het moment daar. Na enig zoeken rijd ik het terrein op en na enkele bekende wegen kom ik op een feeëriek - mij geheel onbekend - deel van het terrein. De laatste bocht en voor mij rijzen twee enorme totems uit de grond omhoog. Met de moed der wanhoop stap ik uit de auto en meld mij bij de ingang. Na het uitladen van de bagage volgt een briefing waarin kort ingegaan wordt op de kenmerken van alle deelnemers. Ik hoor kreten als "kan niet zelfstandig naar het toilet.." en de moed zakt mij nog veel dieper in de schoenen.

Een half uur later. De eerste deelnemers arriveren en aan de vrijwilligers de taak hen op te vangen en te begeleiden naar de slaaptenten. Met de camera in de aanslag volg ik het gebeuren. De camera creëert afstand en zo kan ik rustig alles gadeslaan maar ook ik ontkom er niet aan mijn bijdrage te leveren. De eerste deelnemster die ik begeleid is al snel in tranen maar gelukkig treft ze een haar bekende begeleidster. Zij adviseert mij de deelnemster het pictobord (een bord met daarop het dagprogramma in pictogrammen) te laten zien en dat blijkt wonderwel te werken. Zij geeft blijk de haar geboden structuur te waarderen en wordt rustiger, ook ik begin me een heel klein beetje op mijn gemak te voelen.

Zodra alle groepsleden zijn gearriveerd, wordt er een spel gespeeld om elkaars namen te leren kennen. De ontspannen sfeer en het prachtige weer verzoenen mij met het idee dat ik hier zit, hoewel het allemaal nog erg onwerkelijk is.

Daarna begint het grote nietsdoen. De planning van de activiteiten is - begrijpelijk - erg ruim en tussendoor is er ruime gelegenheid voor koffiedrinken en het nuttigen van een versnapering. Nietsdoen druist erg in tegen mijn aard en het kost me dan ook de nodige moeite. Een gesprek aangaan met de deelnemers vind ik nog steeds lastig maar gelukkig is er volop gelegenheid om plaatjes te schieten.

De dag verstrijkt in een langzaam tempo met allerhande activiteiten, waaronder uiteraard de officiële kampopening, het roosteren van marshmallows en het afdalen van een heuse zeephelling.

Na het avondmaal volgt er een speurtocht en vol enthousiasme wordt gezocht naar gekleurde veertjes. Ik

begin de rust in mezelf enigszins te hervinden en merk zelfs dat ik het gewoon leuk vind. Ik bekijk de trekjes van de deelnemers niet meer als zeer uitzonderlijk, maar op gelijke wijze als ik de trekjes van bekenden bekijk. Geamuseerd en met een gevoel van vertrouwdheid.

De dag wordt afgesloten met een kampvuur. Onder begeleiding van gitaarmuziek wordt gezongen en zowel deelnemers als begeleiders genieten oprecht van de goede sfeer en de zoele avondwarmte. Ook mijn stemming wordt steeds milder en ik begin me zowaar op mijn gemak te voelen. Gedachten aan vroeger tijden komen in mij op, een schoolkamp van zo'n 20 jaar geleden verschijnt voor mijn geestes oog. Nadat de deelnemers bedwaarts zijn gegaan, blijft de begeleiding nog enige tijd napraten. We hebben een goed gesprek over het werken in deze sector en de kansen die een dergelijk weekend biedt om het contact tussen begeleider en cliënt te versterken. Uiteraard geef ik ook lucht aan mijn eigen onzekerheid.

Als het tijd is om naar bed te gaan ben ik erg moe; moe van de buitenlucht en moe van alle indrukken die ik heb opgedaan. Mijn vermoeidheid doet mij in een wat verdwaasde staat mijn tanden poetsen waarna ik zeer voldaan mijn tent opzoek. Slapen lukt echter niet. Voortdurend kijk ik naar een film die de dag laat zien in 'full colour' en pas tegen het gloren van de ochtend val ik in slaap voor korte tijd.

De volgende ochtend. Het kamp wordt beheerst door een zekere spanning: vandaag staat een grote huifkartocht op het programma en het uit korte gesprekjes blijkt dat de meeste deelnemers er veel zin in hebben. Ik zie het wat minder zitten, beschouw huifkartochten als een beproeving van mijn geduld.

Na het ontbijt ga ik poolshoogte nemen bij het terrein waar de paarden worden gelost en aangespannen. In de volle zon levert dit een leuk schouwspel op en een dankbaar onderwerp voor enige foto's.

De voertuigen komen voorrijden en de deelnemers en begeleiders mogen instappen. Samen met twee deelnemers en een ander vrijwilliger wurm ik mij in het wat krappe karretje. Een lange tocht gaat beginnen. Het mooie Drentse landschap en de korte gesprekjes onderweg maken veel goed en vooral de volop genietende deelnemers maken het uiteindelijk toch tot een succes.

Toch nog veel te snel rijden we het kampterrein weer op. We verzamelen ons een laatste maal en drinken nog wat waarna de grote afsluiting volgt. In de weer brandende zon brengen we alle bagage buiten het kampement en wachten totdat de cliënten zijn vertrokken. Nu is het ook tijd de eigen spullen weer op te ruimen.

Het voelt kaal als de deelnemers zijn vertrokken. Weliswaar is er nog een feestje voor de vrijwilligers maar de ziel van het kamp lijkt niet meer aanwezig. Vermoeid besluit ik na enige tijd naar huis te gaan.

Thuis aangekomen neem ik de sleutel uit het contact en kijk terug op een erg geslaagd weekend. Een weekend dat mij een ander inzicht heeft gegeven in de cliënten, die niet langer een homogene groep vormen maar individuen zijn geworden met een eigen naam. Individuen waar ik nog niet zo vrij mee om ga als ik wel zou willen, maar die ik nu in ieder geval met meer vertrouwen en belangstelling benader. Ik besef dat dit weekend iets in mij heeft veranderd, iets dat ik niet kan beschrijven, alleen maar ervaren.

© mei 2008, Harald, BasicPublishing.nl